

Бзылъфыгъэхэр агъэшлуагъэх

Бзылъфыгъэхэм я Дунэе мафэ ехьулэу Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм ищытху тхылъхэр лъэныкъо зэфэшъафхэмкIэ гъэхъэгъэ инхэр зилэ бзылъфыгъэхэм афагъэшшоагъ.

хэлъышлухэр къыжъудэхуэхуэ, шуиунагъохэм зегурылоныгъэрэ мамырныгъэрэ арылъэу шуушылэнэу шууфэсэлэ. Ильэсыбэ хъугъэу шуагъэ кытэу гъэсэныгъэм илоф зэрэфэлажъэхэрэм, кыткIэхуэхэрэ ныбжьыкIэхэм яегъэджэнкIэ ыкIи яплункIэ гъэхъагъэхэр зэрэшлыгъэхэм афэшI Мыекъуапэ дэт гимназиуе N 5-м тарихъымкIэ икIэлэегъаджэу Наталья Боровиковам, Мыекъуапэ дэт лицееу N 19-м ипашэу Ирина Никитченкэм нэужым АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и депутатхэм ацIэклэ бзылъфыгъэхэм къафэгъушуагъ Парламентым и Тхаматэу Владимир Нарожнэр.

Илофтхъабзэм ипэублэ АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и депутатхэм ацIэклэ бзылъфыгъэхэм къафэгъушуагъ Парламентым и Тхаматэу Владимир Нарожнэр.

— Лъытэныгъэ зыфэтшырэ тибзылъфыгъэхэр, мэфэкл дахэу къэблагъэрэм фэшI сыгу къызделэу сышъуфэгъушIэ. Непэ тиреспубликэ ищылэныгъэ ильэныкъо пстэуми чанэу шуахэлажъэ. Гуетыныгъэ фышъуилэу илоф зэрэшъушIэрэм ишуагъэкIэ тиреспубликэ нахь дахэ, зетегъэпсыхъагъэ мэхъу. Псауныгъэ пытэ шууилэнэу, шууиугу

лыгъо Совет — Хасэм ищытху тхылъхэр афагъэшшоагъэх. Псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ ильэсыбэ хъугъэу шуагъэ кытэу, Iэпэлэсэныгъэ ин хэлъэу илоф зышIэхэу, СПИД-м пэшлюклогъэнымкIэ Адыгэ республикэ гупчэм иврач шъхъалэу Людмила Мартяновамрэ, Мыекъопэ кьэлэ поликлиникеу N 3-м иврач шъхъалэу Елена Макарищевамрэ агъэшлуагъэх.

ЗэкIэмкIи лъэныкъо зэфэшъафхэмкIэ анахь къахэщыгъэ бзылъфыгъэ 14-мэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм ищытху тхылъхэр аратыгъ. Ильэсыбэ хъугъэу шуагъэ хэлъэу гъэсэныгъэм илоф фэлэжъэрэ нэгыритIумэ зерафэразэхэр къызылотыкIырэ тхылъхэр афагъэшшоагъэх.

ПАТIЫКЪО Анет.
Сурэтхэр Iэшъынэ Аслъан тырихыгъэх.

ШукIэ тыгу къинэщт

«Укъызалъфым пстэури гушуагъэ, узылэжъыкIэ зыфэбгъэгъышъуштхэмэ», — адыгэ гушылэжъэу бэрэ зэхэтхырэ имэхъанэ нахь зэхэошIэ цыфым идунай ыхъожьыгъэу, ащ ихъэдагъэ ухэт зыхъукIэ. Цыфыр шэлэфэ гъогуу кыкIурэм, ишэнгъэпсыкIэхэм, шлоу ышIэрэм, шульэгъуныгъэ-гуфэбагъэу нэмыкIэхэм апигохрэм елъытыгъэу ежъыми къыдзекIожьых, дахэу агъэклотэжъы, дунаим изы нэф остыгъэу агухэм къарэнэжъы.

БэмышIэу, мэзаем и 26-м, дунаим ехыжыгъэ Абыдэ Сафиат Нарыч ыпхъум джащ фэдэ лъэуж дахэ къыгъэнагъ. Ар цыфмэ афэлэжъагъ, цыфмэ апае шылагъ, игъашIэ афигъэшшоагъ. Ионыгъом и 15-м 1935-рэ ильэсым къуаджэу Лахъщыкыуае Сафиат къыщыхъугъ. Тэхъутэмыкыое гъомылэпхъэшI комбинатым ильэс щэклым къэхурэ шылэжъагъ, Тэхъутэмыкыое сэнэшI заводым ибригадирэу илоф ышIагъ. СССР-м икъэралыгъо орденэу «Знак Почета», медалэу «За доблестный труд» зыфилохэрэр ыкIи шытху тхылъ пчъагъэхэр Сафиат къылажыгъэх. Абыдэ Сафиат плIэгъогогъо Тэхъутэмыкыое (Октябрьскэ) къоджэ Советым и депутатэу шытыгъ.

1992-рэ ильэсым пенсием кIуагъэ, илофшIэным иветераныгъ. ИлофшIакиекIи изекIокIэ-шыкIэхэмкIи ар цыфхэм къахэщыщыгъ, ищытху къызылотыкIырэ тхыгъэхэр мызэу, мытIоу район ыкIи хэку гъэзетхэм къарыхъэщыгъэх.

Абыдэ Сафиат Нарыч ыпхур зышIэщыгъэхэм лъэшэу агу хэкIыгъ ащ идунай зэрехъожьыгъэр ыкIи ибын-унагъо, джащ фэдэу Абыдэмэ анахъыжъэу къахэнэгъэ Абыдэ Хысэ фэтхъаусыхэх. Шымылэжъым Тхъэм джэнэт лъапIэ къырет.

Ныбджэгъу куп.

ЯгумэкIыгъо дэгъэзыжъыгъэ хъуцт

БлэкIыгъэ ильэсым жьоныгъуакIэм ыкIэхэм адэжь ощх зэпымыоу шылагъэхэм къахэкIыкIэ республикэм ипсыхъохэм ащыщхэм адэт псым зыкылытэыгъ. Адыгеим ирайони 4-мэ арыт псэуплэ 11-мэ псыр акIэогъагъ. Анахъэу гумэкIыгъо хэфэгъагъэхэр Коцхъэблэ ыкIи Джэдэжэ районхэр ары.

ильэсым мэзаем и 23-м кыдэкIыгъ.

Псыр зыкIэогъэ цыфхэм ягумэкIыгъохэр къэшIэгъогагъэхэп, ахэм ахъщэ Iэпылэгъу ящыкIэ-гъагъ. Ау федеральнэ ахъщэ Iэпылэгъур шьолъырым кылэ-кIэхъаным пае УФ-м ихэбзэгъэуцугъэ къыдилытэрэ илофыгъохэр зэшIопхынхэ фэягъэ.

АР-м и Лышъхъэу ТхакIуцынэ Аслъан, республикэм и Премьер-министрэу Къумпыл Мурат, хабзэм игъэцэкIэкIо къулыкхуэхэм, чыплэ зыгъэларышIэжъыпIэхэм ялофышIэхэм тхъапэхэр псынIкIэу гъэтэрэзыгъэхэ зэрэхъуцтым яшъыпкъэу илоф дашIагъ.

Илофыгъоу зэшIуахыгъэхэм яшуагъэкIэ, 2014-рэ ильэсым жьоныгъуакIэм и 26-м ом ыпкъ кыкIыкIэ гумэкIыгъо хэфэгъэ республикэм ирайонхэм ащыщхэм Iэпылэгъу зерафэхъуцтхэ шыкIэм ыкIи ащ пэуагъэхъащ ахъщэр зыфэдизыщтым фэгъэхыгъэ унашъор УФ-м и Правительствоэ ыштагъ. Ар 2015-рэ

Унашъом кыдыхэлъытагъэу федеральнэ бюджетым кыкIэхыгъэ сомэ миллион 243-рэ мин 718-рэ Адыгеим къыфатIупшынуу щыт. 2014-рэ ильэсым жьоныгъуакIэм шылэгъэ псыкIуныным къыздихыгъэ гумэкIыгъохэм ядэгъэзыжъын мылькур пэуагъэхъащ. Миллион 219-м ехур цыфхэм атырагощэщт, сомэ миллион 24,5-р Дмитриевскэ, Блащэпсынэ ыкIи Фэдэ къоджэ псэуплэхэм адэт псэуальэхэм ягъэцэкIэжъын тегъэпсыхъэгъэщт.

— Цыфхэм япсэуплэхэр, ямыльку страховать ашыгъагъэмэ ашIокIодыгъэм ипроценти 100 къафызэкIагъэкIожьын алъэ-кIыщтыгъ. Ау нахъыбэхэм мы шыкIэр зэрамыгъэфедэрэм гумэкIыгъуабэ къыздехы, — кыуагъ Адыгэ Республикэм граждан зыухъумэжъынымкIэ ыкIи ошIэ-дэмышIэ илофхэмкIэ и Комитет итхъаматэу Блэгъожэ Юрэ.

ГЪОНЭЖЪЫКЪО Сэтэнэй.

Чыфэхэр къызатыжъынхэ фэе пIальэхэр афагъэнэфагъэх

Цыфэхэр зыгъэлажъэхэрэм шIокI зимылэ пенсие ыкIи медицинэ ухъумэнымкIэ страховоу тынхэр ПенсиехэмкIэ фондым зэрэлэкиагъэхъэхэрэ шыкIэр уплъэкIугъэным фэгъэзэгъэ комиссиеу ПенсиехэмкIэ фондым и Къутамэу Адыгэ Республикэм шылэм щызэхэщагъэм гъэтхалэм и 3-м зэхэсыгъо иагъ.

Ащ къырагъэблэгъэагъэхэу страховоу тынхэмкIэ чыфабэ зытэль хъызмэтшIэпIэ ыкIи организацие 14-мэ ялыкIохэр. ШIокI зимылэ пенсие ыкIи медицинэ ухъумэнымкIэ атын фэе тынхэмкIэ ахэм чыфэу зэтырагъэуагъэр сомэ миллион 22-рэ Iэпэ-цыпэ мэхъу. Комиссием изэхэсыгъо хэлэжъагъэх хыкум приставхэм я Федеральнэ къулыкху и ГъэларышIапIэу Адыгэ Республикэм шылэм ипашэ ипшъэрэлыхэр пIэлъэ гъэнэфагъэкIэ зыгъэцэкIэхэрэ Шэхые Налбый, ГъэларышIапIэм иотдел ипашэ ипшъэрэлыхэр зыгъэцэкIэхэрэ Александр Еловенкэр, хыкум приставхэм я Федеральнэ къулыкху и ГъэларышIапIэ и Мыекъопэ кьэлэ отдел ипашэу Щэмэджыкьо Абрек. Комиссием изэхэсыгъо зерищагъ ащ итхъаматэу, ПенсиехэмкIэ фондым и Къута-

мэу Адыгэ Республикэм шылэм ипашэу Кьулэ Аскэрбый. Ащ комиссием къырагъэблэгъагъэхэм агу къыгъэкIыжъыгъэ страховоу тынхэмкIэ чыфэхэр зэтэзыгъаохэрэм федеральнэ хэбзэгъэуцугъэхэр зэраукохэрэр, ар хэти фагъэгъунэу зэрэщымытыр. ШIокI зимылэ пенсие ыкIи медицинэ ухъумэнымкIэ страховоу тынхэр къэугоиэгъэнхэм ПенсиехэмкIэ фондым и Къутамэу Адыгэ Республикэм шылэр ренэу зэрэпылпэрэм имызакъоу, Адыгэ Республикэм игъэцэкIэкIэ хабзи а илофым пхъашэу ыналэ тырегъэты, зифэшъуашэхэм яупчы. Джащ фэдэу къэралыгъо хэбзэ къулыкхуэхэр ежъхэми къызэряупчыхэрэр зэхэсыгъом къырагъэблэгъагъэхэм агу къыгъэкIыжъэ, Аскэрбый къафеджагъ Урысыем и Генеральнэ прокуратурэ

и ГъэларышIапIэу Кьыблэ федеральнэ шьолъырым шылэм къыфаригъэхыгъэ писъмэм. Ащ къыщелэ пенсие ыкIи медицинэ ухъумэнымкIэ страховоу тынхэр зытыхэу чыфабэ зытэльхэм яхылылэгъэ къэбархэр алыгъэлэсынхэ фаеу пшъэрэлы къызэрэфэагъэуцурэр. КIэклэу къэлон хъумэ, хэбзэгъэуцугъэхэр зыукохэрэм пхъашэу зэряупчыщтыр, агъэпщынэнхэ зэралэкIыщтыр пстэуми агу къыгъэкIыжъыгъ Аскэрбый.

Нэужым хъызмэтшIапIэхэмрэ организациехэмрэ ялыкIохэу зэхэсыгъом къэблэгъагъэхэм яупчыгъэх чыфэхэр гъэгъужыгъэнхэм фэшI зэрэхъэрэ илофыгъохэмкIэ ыкIи ахэр затыжъынхэ алъэкIыщт пIальэмкIэ. Гухэкл нахь мышIэми, игъом амытызэ миллионым еху зэтэзыгъэуагъэхэр предприятияхэм ахэтых ыкIи чыфэхэр затыжъыщтыр пIальэр къызыфэмэиошъугъэхэри ахэм къахэкIыгъэх. Ау зэкIэми зышIокIыхэ мыхъуцт пIальэр комиссием итхъаматэ афигъэнэфагъ ыкIи ащ тетэу атхыгъ. Iуагъэу къатыгъэр зымыгъэцэкIэжъыгъэхэм ыужкIэ нахь пхъашэу адзекIонхэ алъэкIыщт. Нахъыбэу чыфэ зытэльхэр ыкIи къызэратыжъыщт шыкIэр къэзымылошъугъэхэр хыкум приставхэм якъулыкху хэбзэгъэуцугъэхэм зэрагъэнафэрэм тетэу инэплъэгъу ригъэтыщтыр, зери-фэшъуашэу адзекIоцтэу агъэнэфагъ.

Аскэрбый зэхэсыгъом къызэрэщылуагъэу, ошъуапщэхэр нахь Iужуу къэхъухэу фежъагъ, хэбзэгъэуцугъэхэр зыукохэрэм пхъашэу адзекIоцтых. Арышъ, чыфэхэр зэтэмыгъаохэу, амал зери-лэкIэ игъом птынхэр нахь тэрэз. **СЭХЪУТЭ Нурбый.**

ТЕКЛОНЫГЪЭР КЪЫЗЫДАХЫГЪЭР ИЛЪЭС 70-рЭ ЗЭРЭХЪУРЭМ ИПЭГЪОКІ

Рейхстагыр зыштагырэхэм Чэлэмэт ахэтыгъ

Ахэтыгъэ къодыеп, лъэсыдзэ шхончэо батальонэу Степан Неустроевым Рейхстагыр ыштэнэу пшъэрыль къызыфашым, ащ гъусэ фашыгъагъ артиллерийскэ дивизионэу Тхьагъэпсэу Чэлэмэт зипащэр. Ахэр зыфэгъэзэгъагъэхэр нэмыц техаклохэм пшлорыгъэшъэу зэтырагъэпсыхьэгъэ топхэмкІэ, пулеметхэмкІэ тидзэкІолІхэм мэшлущэр къатезыпхьанкІэхэрэр зэхакъутэнхэр, Рейхстагым екІурэ гъогур къафызлухыгъэныр ары.

1937-рэ илъэсым дзэм къулыкъу къышыхьынэу ащагъ. Украинэм итыгъэкъохаплэ шъхафит зышыхьыгъэхэм ахэтыгъ, фин заом хэлэжъагъ. 1941-рэ илъэсым Омскэ дэт зенитнэ дзэ училищыри къуыхыгъ. Джащ къыщегъэжъагъэу 1945-рэ илъэсым нэс нэмыц техаклохэм къыташылэгъэ заом имэшлэ лыгъэ хэтыгъ. Артиллерийскэ батареим илъэситІо икомандырыгъ, джащ фэдизэ артдивизионым икомандир игуадзэу цытыгъ. Нэужым ятІонэрэ Белорусскэ зэуапІэм ия 150-рэ шхончэо дивизие ия 328-рэ артиллерийскэ полк идивизие икомандирэу, старшэ лейтенантэу, лъэсыдзэ шхончэо батальоным икомандирэу Степан Неустроевыр игъусэу Рейхстагыр аштагъ.

Мары ежъ Тхьагъэпсэу Чэлэмэт ар къызэритхыжырэ: «...Гитлер ихьакІэ-къокІэ куп Дзэ Плыжым гъучІ хурджанэм риубытэгъагъ. Берлин къэзыухурэигъэ, Рейхстагыр зыштэн фаеу агъэнэфэгъэ дивизием сэри сыхэтыгъ ыкІи мэлъыфэгъум и 22-м фашистхэм якъэлэ гупчэ тидъхьагъ. Унэ пэпчэ заохэр щэкІох. Улагъэхэри госпитальхэм афакІохэрэп, апэ рагъэху нахь.

Зэо бэлахъхэм такІоцырыкІызэ мэлъыфэгъум и 28-м псыхъоу Шпрее текІолагъ. Ащ

тель лъэмыдж закъом узери-кІэу цытыгъэх Гитлер иунэу Іоф зычишлэщтыгъэмрэ Швейцарием ипосольствэрэ. Ау нэмыцхэм а лъэмыджым тырамыгъэкІыхэнэу ямурад, зигугъу

СэмэгумкІэ апэрэу шысыр Тхьагъэпсэу Чэлэмэт.

къэтшыгъэ унэхэм къат пэпчэ нэмыцхэм топхэр, пулеметхэр къатырагъэуцагъэхэу Степан Неустроевым идзэкІолІхэм мэшлущэр къатырапхьанкІэ, лъэмыджым рагъэкІуапІэхэрэп.

А лъэхъаным тидивизие ипашэу Лебедевыр сымаджэ хъугъэти, ащ ычІыплэ сырагъэхьагъ. Сержантхэу Николай Хабибулинымрэ Николай Бердниковымрэ ябатареихэм пным иуцу-

плэхэр зэхагъэтэкъуагъ. Ащ лпыпытэу Неустроевым ивзвод ипашэу Петр Пятницкэм идзэкІолІхэр лъэмыджым рищыгъэх ыкІи машлэ къытэзышыллэщтыгъэ фашистхэр къызэрыукІы-хэрэ унэхэу зигугъу къэтшыгъэхэм яшъхьаныгъупчъэхэм гранатхэр арадзэхэзэ «агъэ-Іэсагъэх».

Мэлъыфэгъум и 30-м, пчэдыжым, Гитлер иунэ тидзэкІолІхэм аштагъ. Унэм икыатхэм топхэр атедгъэуцагъэх. Рейхстагыр дэгъоу къэлагъо. Фашистхэм дзотхэр, дотхэр Рейхстагым ыпашъхьэ рашы-хьагъэх, унэхэм топхэр, пулеметхэр ачІагъэуцагъэх. Пшъэрыль шъхьалэу ялэр Рейхстагым тырамыгъэкІолІэнэу ары.

Рейхстагым иштэн фемыжъэхэзэ типолк икомандирэу

жъэнхэм ыпэкІэ тиартдивизие идзэкІолІхэм такыкъ 30-рэ лъэш дэдэу загъэхьазырыгъ. Мэшлэ Іуғо-сэпэ зэхэтэу зыкъэзылэтыгъэм хэтхэу Неустроевым идзэкІолІхэр ежъагъэх. Апэу илыгъэр Илья Сьяновым ирот.

«Джыхънэм машлэ» зыфалорэм фэдэ зэо мэшлэшохэр зэпытчыи, Рейхстагым тычІэхьагъ. Апэрэ къатым псынклэу топхэр чІэдгъэуцохи, табгукІи, ташъхагыкІи къэорэ фашистхэм топышэхэр атетпхьанкІэу тыублагъэ.

ЖъоныгъуакІэм и 1-м я 756-рэ полкым къыратыгъэ Теклоныгъэм и Быракъ разведчикхэу М. А. Егоровымрэ М. В. Кантариерэ Рейхстагым ышъхьагъ дахьыйи цагъэлагъ. ЖъоныгъуакІэм и 2-м Рейхстагым чІэт гарнизоным, фашист нэбгырэ минитІу фэдиз офицерхэр япашэу, гъэрэу зыкъедгъэтыгъагъ.

Мы зигугъу къэтшыгъэ зэошхом хэлэжъагъэхэм ащыщхэм «Советскэ Союзым и Плыхъужъ» зыфилорэ цІэ лъапІэхэр къафаусыгъагъэх, орденхэр къаратыгъагъэх. Сэри Быракъ Плыжым иорден къысфэгъэшъошэгъагъ. Ащ нэмыкІэу Хэгъэгу зэошхом иорденэу ятІонэрэ лъэгаплэ зилэр, медальхэу «За освобождение Варшавы», «За взятие Берлина», «За победу над Германией», нэмыкІэхэри къысатыгъэх».

Тхьагъэпсэу Чэлэмэт лы-хъужыныгъэ хэлъэу, пным жэ-хахъэзэ зэрэзэуагъэм, Теклоныгъэм икыдэхым илахышлэу зэрэхышыхьагъэм фэшлыкІэ И. В. Сталиным рэзэныгъэ тхылхэр блэгъогогъоу къыфигъэхьыгъэх.

Зэо ужым Тхьагъэпсэу Чэлэмэт икъоджэ гупсэу Шэбэнэхьаблэ къыгъэзэжыгъагъ. Илъэсыбэрэ Пэнэжыкыуае цы-лэжъагъ. Плы нэгушлоу, цы-фышлоу цытыгъ.

НЭХЭЕ Рэмзэан.

Районыр шъхафит зышыхьыгъэхэр яхьэкІагъэх

Теуцожь районыр 1943-рэ илъэсым имэзэе мазэ и 12-м Псыфэбэ лъэныкъомкІэ къыкІыжыгъэхэ тидзэкІолІхэм шъхафит ашІыжы зэхъум (а лъэхъаным Адыгъкьалэ шылагъэп) нэмыц техаклохэр къызэцэкъэкІыхэзэ Пшызэ Іушъо икІыплэ сзыфылІэжыштыгъэхэ я 68-рэ хушъхафыкІыгъэ хы бригадэм ия 56-рэ дзэ иротэхэм ахэтыгъэх Чэтыжъ Исма-хьилэрэ Кочик-Оглы Борисэрэ.

Ахэр илъэс 45-кІэ узэ-кІэлэбэжымэ агъэпсыгъэ Адыгъкьалэ непэ щэпсэух, щагытэх, кІэ-лэеджаклохэм алуагъагІэх. Непэ къалэр зыдэщыс чыплэм зи псэуплэ шы-чылагъэми, къушъхьэм къызычІэкІыжыхэм зэо бэлахъхэр зэрэщыкІуа-гъэхэр, километрэ зытІуц горэкІэ апэмычыжъэу шы-сыгъэ адыгэ къуаджэу Лахъшыкыуае (ари хы-чІэгъ хъугъэ) нэмыцхэм зыдагъэпытыхыи зэо лъэш-

хэр зэрэщыкІуагъэхэр, те-хаклохэм чІэнэгъэшхохэр арагъэшлызэ зэрэдафы-жыгъагъэхэр а зэо ма-шлор зынэгу кІэкІыгъэхэ ветеранхэм ныбжыкІэ-хэм къафалуатэ. Ащ фэ-дэ зэлукІэгъухэу райо-ным ичІыгъухэр шъхафит зашІыжыгъэхэр илъэс 72-рэ зэрэхъугъэм фэ-гъэхьыгъэхэу Адыгъкьа-лэ цызэхачагъэр макІэп. Ахэм афэгъэхьыгъэ тхы-гъэхэри гъээтым къид-гъэхьагъэх.

(Тикорр.).

Фестивалыр ежъагъ

Зэрэхабзэу, Теклоныгъэм и Мафэ фэгъэхьыгъэу ІофшлэпІэхэм, еджапІэхэм, нэмыкІ учрежденийхэм цыф зэхэхьэ гъэшІэгъонхэр, заом хэтыгъэ ветеранхэр зыщагъэшлорэ зІукІэгъухэр, «Пыгъэм идесэхэр», зэнэкъокъу зэфэшъхьафхэр зэхашэщтыгъэх.

Хэгъэгу зэошхом хэт-хэу нэмыц техаклохэм апэуцужыгъагъэхэм ащы-щэу непэ псаоу къэнэжы-гъэр мэкІэ дэд. ШыІэхэри цымыІэжыхэри цыф жъу-гъэхэм агу илыштых, яшІэжъ кІосэщтэп.

Мыгъэ юбилейнэ зекІон-спортивнэ фестива-лэу «Игры Фишта» зыфи-лоу Адыгеим цызэхашэ-щтыри Теклоныгъэр къы-зыдахыгъэр илъэс 70-рэ зэрэхъурэм и Мафэ фэ-гъэхьыгъэщт. Ащ ганд-болымкІэ цызэнэкъокъу-штых. Фестивалыр зызэ-хашэрэри илъэс 15 мэху.

МэфэкІым фагъэхьазы-рырэ Іофтхьабзэхэр зэ-кІэлъыкІохэу охтэ зэфэ-

шъхафхэм рагъэкІокІы-хэу нэмыц техаклохэм апэуцужыгъагъэхэм ащы-щэу еджапІэу Мыекыуапэ дэ-тым гандболымкІэ щыкІо-гъэ турнирыр. Зэнэкъо-къухэм купиплі ахэлэ-жъагъ, ахэм зипсауныгъэ къызтэгъэнэгъэным пы-льхэр, командалэхэу «Ле-генда» ыкІи «Звезды» зы-филохэрэ ахэтыгъэх.

Къушъхьэу Пшэхъо-Су икубок командэу «Манда-риным» ыхыгъ. ЯтІонэрэ чыплэр Мыекыуапэ иджэ-гокІо купэу «Легендэм», яцэнэрэр — «Звезды» («АГУ-Адыф») зыфилохэ-рэм аубытыгъэх. Яплэ-нэрэ чыплэр Мыекыопэ индустриальнэ технику-

мым икомандэу «Фышт» зыфилорэм къыфагъэшъо-шагъ.

Зэнэкъокъухэр дэгъоу зэрэкІуагъэхэр, ащ хэлэ-жъагъэхэми, еплыгъэхэ-ми зэрашлогъэшІэгъоны-гъэхэр турнирыр зэхэзы-щэгъэ Владимир Зотовым къылуагъ. Ежъ нэмыкІэу турнирым изэхэщаклохэм ахэтыгъэх Адыгэ Респу-бликэм спорт зекІонымкІэ и Федерациерэ физкульту-рэмрэ спортымрэкІэ Мыекыопэ къэлэ Коми-тетымрэ.

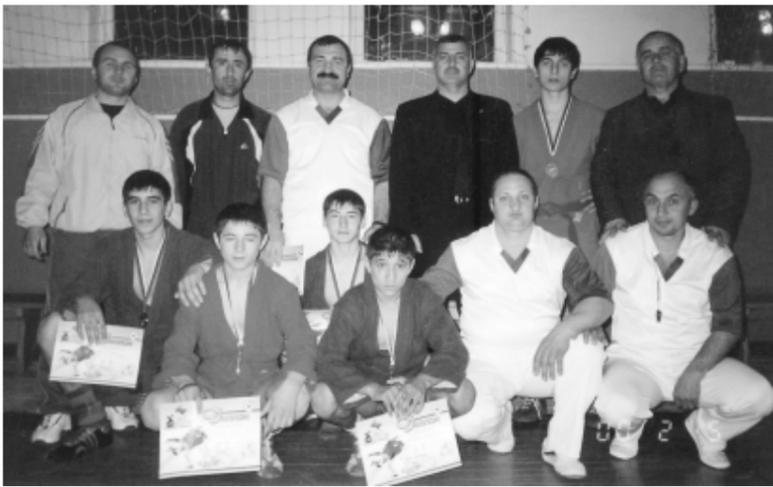
Къызэхэхьэгъэгъэ пстэ-умэ зэдаштагъ гандболым-кІэ зэнэкъокъухэр Адыге-им ичІыплэ зэфэшъхаф-хэм ащызэхашэхэзэ ашы-нэу. Ахэм ныбжыкІэхэр ягуапэу ахэлэжъэщтых.

«Игры Фишта» зыфи-лорэ фестивалым иаужы-рэ зэнэкъокъухэр шы-шъхьэлэу мазэм икыхьа-гъум къушъхьэу Фышт ыльпэсэ дэжъ щыкІоштых.

(Тикорр.).

САМБО. ТЕУЦОЖЬ ЦЫГЪО ФЭГЪЭХЫГЪЭ ЗЭНЭКЪОКЪУХЭР

Шэнышу зэрэхьугъэу, адыгэ ашугъэу Теуцожь Цыгъо фэгъэхьыгъэу ильэс къэс самбэмкIэ зэлухыгъэ зэнэкъокъу Теуцожь районым икьуаджэу Гьобэкъуае цызэхатэ. Бэнэплэ алырэгъум щыклорэ зэлукIэгъухэм Адыгэ Республикэм икIэлэеджакомэ ямызакъоу, Къыблэ шьолъырымрэ Темыр Кавказымрэ яспортсменхэр ахэлажьэх.

Льапсэу щашыгъэр мэпытэ

— Ильэс 40 фэдиз хьугъэу самбэмкIэ зэнэкъокъур тикъуаджэ цызэхатэ, — кьелуатэ Урысыемрэ Адыгеимрэ язаслуженнэ тренерэу, СССР-м спортымкIэ имастерэу Хьот Юныс. — Гьобэкъое гурыт еджаплэм сыщеджэзэ гьогъуищэ зэлукIэгъухэм сахэлажьагъ, хагъэунэфыкIырэ чыплэхэр кьыдэхыхуэ кьыхэкIыгъ. Анахьэу шлогъэшлэгъоныгъэр кIалэхэр алырэгъум щыбанэхэзэ яухъазырыныгъэ хагъэхьоным зэрэпылхэм даклоу, Теуцожь Цыгъо ыцIэ зыхьырэ Унэ-музейм спортсменхэр, тренерхэр зэрэклоштыгъэхэр, кьэбарэу зэхакыгъэр янэлусэхэм къафалотэжьэу зэрэзэхэсхыщтыгъэр ары.

— Спортым рекордхэр зэрэцагъэуцухэрэм, медальхэр кьыцэрэцагъэхьэрэм тегъгушIо, — кьытилоштыгъэ СССР-м изаслуженнэ тренерэу, я XX-рэ лэшлэгъум дзюдомкIэ тыхэгъэгу итренер анахь дэгъоу, самбэмрэ дзюдомрэкIэ Мыекъопэ бэнэплэ еджаплэм льапсэ фэзышыгъэу, кIэлэгъэджэ шлэныгъэхэмкIэ докторэу, профессорэу Кобл Якъубэ. — Адыгеим икьэлэ шьхьалэу Мыекъуапэ бэнэплэ еджаплэхэр кьызэрэщыцэлутыгъэхэр дэгъу. Ау ащ тыкыщыцуу хьуцтэп. Тапэклэ тылэкиотэным фэшI кьоджэ спортым зыкьедгъэлэтын, сэнауштыгъэ зыхэлэ ныбжьыкIэхэр кьыхэдгъэхэзэ, хэушьхьафыкIыгъэу Iоф адэтшIэн фае. Гьобэкъуае, Тэхьутэмькуае, Кошхьаблэ, нэмыкIхэм зэнэкъокъоу ащызэхашэрэмэ яшуагъэкIэ физкультурэмрэ спортымрэ заушьомбгъу.

Гьобэкъуае Теуцожь Цыгъо

ыцIэкIэ цызэхашэрэ турнирхэм ахэлажьагъэхэм спортышхом гъэхьагъэхэр щашыгъэх. Мэрэтыкыо Сахьид, Хьэлпэе Хьамид, Джэнчэтэ Мурат, Дзыбэ Хьамзэт, Хьот Юныс, Мудранэхэу Бисльанрэ Аслъанрэ, Шьхьащэкъо Эдуард, Шьхьащэкъо Амзан, Еутых Ким, Къуекъо Аслъан, Андрей Ширококовыр, Хьагъундэкъо Рустем, Хьахьукъо Адам, Чэтыжь Алыи, Алхьо Сыхьатбый, Мырзэ Джанхьот, Делэкъо Адам, Мырзэ Джанбэч, Делэкъо Вячеслав, Хьуцт Адам, Джармэкъо Азмэт, Уджыхьу Адам, Чэсэбый Абрек, Блэгъожь Юсыф, Хьабый Байзэт, Хьатхьохьу Байзэт, нэмыкIхэри СССР-м ыкIи Урысыем спортымкIэ ямастер хьугъэх, Европэм, дунаим, тыхэгъэгу ячемпионхэр къахэкIыгъэх, нэбгырабэмэ тренерэу Iоф ашIэ. ЦыкIуныбэ Юсыф боевой самбэмкIэ дунаим идышэ медаль кьыдихыгъ. Мырзэ Джанбэч Адыгеим и Парламент и Комитет итхьамат.

— Краснодар, Ставрополь крайхэм, Дагыстан, Къэбэртэе-Бэлыкъарым, тирайонхэм, нэмыкIхэм кьарыкIыгъэ спортсменхэр Гьобэкъуае щыбанэщтыгъэх, — игукъэкIыжьхэм ташегъэгуазэ дунаим самбэмкIэ ичемпионэу, Адыгэ Республикэм самбэмкIэ ифедерацие итхьаматэу Алхьо Сыхьатбый. — Зэнэкъокъухэр сыдигъуи дэгъоу зэрэзэхашэрэм бэнаклохэр ыгъэгъушхьотыгъэх, яухъазырыныгъэ алырэгъум кьыщызыгъэлагъо зышIоигъомэ япчъагъэ хахьотыгъ. Теуцожь Цыгъо и Унэ-музей щытлэгъухэ-

рэр гум нахьышIоу кьинэжьынхэмкIэ зэдэгъушIэгъу гъэшлэгъонхэр тфызэхашэщтыгъэх.

Гьобэкъое еджаплэм испорт унэ зэтэгъэпсыхьагъэу зэрэщымытыр бэнаклохэм ашIэщтыгъ. Ащ пае кьамыганэу Ц. Теуцожьым фэгъэхьыгъэ зэнэкъокъум хэлэжьэнхэм кIэхьопсыщтыгъэх. 2005-рэ ильэсым Гьобэкъуае Теуцожь Цыгъо юбилей игъэклоштыгъэу щыхагъэунэфыкIызэ, зэлукIэгъухэм тахэлэжьагъ. СамбэмкIэ зэнэкъокъур еджаплэм ишагу цызэхашэцъагъ. Цыфыбэ кьеклолIэгъагъ, зэнэкъокъухэм яплъы зышIоигъохэр шьэ пчъагъэ хьуцтыгъэх.

Зы купым зэдыхэтхэу финалым хэхагъэх Мудрэнэ зэшыхьэу Бисльанрэ Аслъанрэ. СССР-м изаслуженнэ тренерэу Хьэлпэе Арамбый зэхэцакомэ ащыщыгъ. Зэшхэр зэрэбанэхэрэм, Дагыстан, нэмыкI республикэхэм кьарыкIыгъэхэр зэрэзэнэкъокъухэрэм альпылэзэ, спортым лъэпкъхэр зэрэзэфыщэхэр хигъэунэфыкIыгъагъ. Хэгъэгу зэошхом, спортым яветеранэу Иван Бобырь Теуцожь Цыгъо и Унэ-музей къафычIэмыкIыжьэу кьэбархэм зэрэклоштыгъэри непэм фэдэу тыгу кьэкIыжьы.

Зэхэцаклохэм яшушIагъэхэр

СпортымкIэ пащэхэр, тренеркIэлэгъаджэхэр зэнэкъокъухэм сыдигъуи яклэцаклох. Спортсменхэм медальхэр кьыдахынхэм фэшI пкIантIэу кьахьырэр макIэп. Пкъыуз-лыуэхэри зэпачых. «Бланэу

чьэрэми зыгорэ кьеузы» зэралоу, апэрэ чыплэхэм афэбанэхэ зыхьукIэ, лыгъэр яшапхь.

— Дэгъоу зэхашэрэм уклэгъушIужы, — кьелуатэ Адыгэ Республикэм физкультурэмкIэ ыкIи спортымкIэ и Комитет итхьаматэу, дунаим самбэмкIэ гьогъу 11 дышэ медальхэр кьыщыдэхыхыгъэу Хьасанэкъо Муратэ. — Гьобэкъуае зэнэкъокъухэр дэгъоу щыклонхэмкIэ Теуцожь районым, къуаджэм япашэхэр сыдигъуи Iэпылэгъу кьытфэхьу, Iоф шьхьалэхэм яклэцаклох, шушьафтын гъэшлэгъонхэр спортсменхэм афашых.

КIэцаклохэр

Ахэр бэ мэхьу. Урысыем изаслуженнэ тренерэу Хьот Юныс зэрэпылхэрэмкIэ, гьобэкъое колхозэу Лениным ыцIэкIэ щытым ильэс зэфэшьхьафхэм ипэцагъэхэу Бэрэтэрэ Аскэр, Уджыхьу Махьмуд, Iэшынэ Юныс, Шьхьэлэхэ Хьазрэт, Хьот Юсыф, Уджыхьу Сахьид, кьоджэ псэуплэм итхьаматэу щытыгъэ Къэтбамбэт Сахьид, фэшхьафхэри спорт зэнэкъокъухэм язэхэцэнкIэ Iэпылэгъу къафэхьуцтыгъэх. Гурыт еджаплэм идиректорэу, завучэу Iоф зышIагъэхэу ГьукIэлI Щамсудин, СтIашьу Майор, ауужырэ ильэсхэм еджаплэм идиректорэу Еутых Аслъан, нэмыкIхэри сыдигъуи къаготыгъэх.

Теуцожь Цыгъо ыпхьоу Симэ ыкьоу Iэшынэ Юныс зэлъашIэрэ шлэныгъэлэжь, гьобэкъое колхозым итхьаматэу щытыгъ. Иныбджэгъухэр, илофшIэгъухэр ащ къуаджэм кьызыдещэх, самбэмкIэ зэнэкъокъумэ игуапэу яплъы, спортсменхэм шушьафтынхэр афешы.

«Адыгэ Республикэм изаслуженнэ тренер» зыфилорэ щытхьуцIорэ апэ зыфаусыгъэмэ ащыц Теуцожь Цыгъо фэгъэхьыгъэ спорт зэлукIэгъухэм язэхэцэн чанэу хэлэжьэрэ ГьукIэлI Аслъанбэч. Ащ ыгъэсэгъэ Дзыбэ Хьамзэт Урысыемрэ Адыгеимрэ язаслуженнэ тренер хьугъэу Гьобэкъуае Iоф щешIэ.

СамбэмкIэ зэкIэ бэнаклохэр спортсмен цIэрыIо зэрэмыхьуцтхэр тренеркIэлэгъаджэмэ ашIэ. Яхэгъэгу, ячыгу шу альэгъоу, цыфышIухэу ныбжьыкIэхэр плугъэнхэм тренерхэр, зэхэцаклохэр пылтых.

Сурэтым итхэр: **Теуцожь Цыгъо фэгъэхьыгъэ зэнэкъокъухэм ахэлэжьыгъэ тренерхэр, спортсменхэр.**

ГАНДБОЛ. СУПЕРЛИГЭР

Зилэтыжьыныр кьехьыльэкIы

«Адыф» Мыекъуапэ — «Звезда» Звенигород — 24:35 (13:23, 11:12).

Гьэтхэпэм и 3-м Мыекъуапэ цызэдешIагъэх.

Зезыцагъэхэр: А. Будагов, Р. Ханмагомедов — Краснодар.

«Адыф», кьэлэпчъэлутхэр: Самарская, Ефимова, Баскакова; ешIаклохэр: Непокоева, Лихач — 1, Серадская — 5, Черномурова — 2, Грбавчевич — 4, Исаченко — 7, Игнатченко, ШьэоцIыкIу — 3, Андреева — 1, Чешенко — 1, Косенкова, Головки.

«Адыфым» иешIаклэ тIэкIу нэмыIэми хигъэхьуагъ, ау «Звездам» фэдэ командэ лъэшхэм атеклоном фэхьазырэп. Ольга Исаченкэр, ШьэоцIыкIу Миланэ, Анастасия Черномуровар уащытхьунэу ешIагъэх. Анастасия Серадская, Милица Грбавчевич, Виктория Самарская, нэмыкIхэри ялэпэлэсэныгъэкIэ къахэщых. «Адыфым» итренер шьхьалэу Анатолий Скоробогатовыр хэклиплэхэм альэхьуми, тикомандэ ауужырэ чыплэр кьыбгынэн ыльэкIыгъэп.

«Звездам» итренер шьхьалэу Александр Реввэ «Адыфым» итренер шьхьалэу зэрэщытыгъэр тшыгъупшагъэп. Ащ кьызэрэтилуагъэу, «Звездар» Европэм икубокхэм якьыдэхын фэбэнэн имурад. Урысыем ихэшыпыкIыгъэ

командэ «Звездам» щыцэу нэбгыри 3 аштагъ. «Адыфым» щешIэщтыгъэхэ Яна Усковар, Оксана Королевар непэ «Звездам» хэтых, яухъазырыныгъэкIэ анахь дэгъухэм ащыщых.

О. Королевамрэ Я. Усковарэ гушыIэгъу тафэхьугъ. НэбгыритIуми «Адыфым» ешIэклэ дахэу кьыгъэлагъоштыгъэр, Урысыем икомандэ анахь лъэшхэм зэрэтеклоштыгъэр шIукIэ агу къагъэкIыжьы.

Пэшорыгъэш ешIэгъухэр «Адыфым» ыухыгъэх. Ауужырэ чыплэм зэрэщылэр тыгу кьео. Ащ даклоу, Анастасия Черномуровар, Виктория Туник, нэмыкIхэр «Адыфым» хэклижьынхэу загъэхьазыры. А. Черномуровар «Кубань» рагъэблэгъагъ.

Суперлигэм хэт командэхэм пэшорыгъэш ешIэгъухэр шIэхэу аухыщтых, ащ ыуж медальхэм афэбэнэщтхэр зэлукIэщтых. «Адыфыр» ыкIи «Ставропольер» я 9-рэ, я 10-рэ чыплэхэм апае зэдешIэнхэу загъэхьазыры, ау медальхэр зыхьыщтхэм ахэхьанхэ альэкIыщтэп.

Сурэтым итыр: «Адыфыр» «Звездам» дешIэ.

Нэклибгъор зыгъэхьазырыгъэр
ЕМТИЛЬ Нурбий.

Зэхэзыцагъэр ыкIи кьыдэзыгъэкIыгъэр:

Адыгэ Республикэм лъэпкъ IофхэмкIэ, Iэклиб кьэралхэм ащыпсэрэу тильэпкьэгъухэм адырIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи кьэбар жьугъэм иамалхэмкIэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэщылэр: 385000,

къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79,

редактор шьхьалэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэр-пшъэдэкIыжь зыхьырэ секретары: 52-16-77.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр:

Урысые Федерацием хэутын IофхэмкIэ, телерадиокъэтынхэмкIэ ыкIи зэлы-IэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чыплэ гьэорышIапI, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

ЗэкIэмкIи пчъагъэр 4030

Индексхэр 52161 52162

Зак. 474

Хэутыным узшыкIэтхэнэу щыт уахьтэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахьтэр Сыхьатыр 18.00

Редактор шьхьалэр Дэрбэ Тимур

Редактор шьхьалэм иапэрэ гуадзэр

МэщIэкъо Саид

ПшъэдэкIыжь зыхьырэ секретары

Гьогъо Зар